

En handstämpel för 2000-talet

En studie och klassificering av Nst 64

De två första decennierna av 2000-talet är en mycket intressant period i den svenska posthistorien. Posten genomgick under dessa år stora förändringar, vilket påverkade postkontoren på samtliga orter i landet. Under hela denna period användes en helt ny typ av handstämpel – en mindre stativstämpel i plast med stämpelyta av gummi – som filatelisterna gav beteckningen **Normalstämpel 64** (Nst 64).

Avstämplingar med Nst 64 utgör därför ett mycket spännande samlarområde, då Postens utveckling och förändringar kom att återspeglas i stämpelns legend (text) och littera (förkortningar). Under det nära kvartssekel som stämpeln varit i bruk har själva verktyget varit oförändrat medan stämpelns avtryck har förekommit i en rad olika varianter avseende legend och littera.

Detta posthistoriska stämpelexponat har som syfte att ge en övergripande bild av användningen och utvecklingen av Nst 64, samt presentera ett förslag på klassificering i olika huvudgrupper.

Blad		Index		
1.	1	Sammanfattning, plan och innehållsförteckning		
2.1	2	Introduktion - Frimärkta brev på 2000-talet		
2.2	3	Prolog – Situationen i slutet av 1990-talet		
3.	4	Översikt – Nst 64		
Blad		Indelning i 11 huvudgrupper	Förkortning	Tidsperiod
4.	5 - 11	POSTEN	Nst 64P	1999 -
5.	12 - 14	Lantbrevbärare	Nst 64LBB	1999 - 2019
6.	15 - 16	"Klump-stämpel"	Nst 64G	2000 -
7.	17 - 18	POSTTERMINAL	Nst 64PT	2000 -
8.	19 - 20	POSTCENTER	Nst 64PC	2002 - 2019
9.	21 - 22	Svensk Kassaservice	Nst 64SK	2002 - 2008
10.	23	Postombud ("Post i butik")	Nst 64PO	2004 -
11.	24	Posten Företagscenter	Nst 64PFc	2006 -
12.	25	POSTNORD	Nst 64PN	2015 -
13.	26	POSTNORD – utan ort	Nst 64PN/(-)	2020 -
14.	27	POSTNORD SVERIGE	Nst 64PN/S	2022 -

Egen forskning...

Mycket litet finns skrivet om den moderna handstämpeln Nst 64. Katalogiseringen i Facit Postal är ännu i sin linda. Källmaterialet är dessutom ytterst begränsat; Postnord tycks inte bevara, eller vill inte förmedla, data om när postkontor och serviceställen öppnats eller stängts eller vilka stämplat respektive ort beställt.

Därför baseras detta exponat främst på egen forskning: läsning av årsredovisningar, samtal med postpersonal och samlarkollegor samt slutsatser dragna vid studier av egna och andras samlingar.

...myftar ut i förslag på klassificering – indelning av Nst 64 i elva olika huvudgrupper

I detta exponat presenteras ett förslag på hur Nst 64 kan klassificeras genom en indelning i elva olika huvudgrupper. Utgångspunkten har varit att varje huvudgrupp dels ska förekomma i hela landet, dels vara enkel för betraktaren att identifiera. Det handlar om en vidareutveckling, och i något fall justering, av de grunder som lagts i Facit Postal X.

Källor och referenser:

Nya datumstämplat. Meddelande från Postens Inköpscentral (PIC) 1999-10-28

Stämpeldatabasen (SDB) - Jönköpings Posthistoriska Förening. [<http://sdb.jkppf.se/>]

Postens årsredovisningar. Åren 2000 - 2008.

Normalstämpel 64—en presentation. Artikel av Göran Heijtz i Hembygdsfilatelisten Nr 2 2005.

Erik Idhult, Umeå. Mailväxling om införandet och användandet av Nst 64.

Jan Linderöth, Liljeholmen. Mailväxling om införandet och användandet av Nst 64.

Introduktion

Frimärkta brev på 2000-talet

Sedan våren 1996, då den stora brevhänteringsreformen genomfördes i Sverige, utgör de regionala brevterminalerna navet i det svenska brevnätet. Alla brevörsändelser som "postas" i Sverige samlas upp för att transporteras till närmaste regionala brevterminal. Där maskinsorteras breven genom en optisk avläsning av de adressuppgifter som angivits på försändelsen, varefter brevet förses med en streckkod i fluorescerande orange färg som sammanfattar all relevant information som behövs för en helt maskinell postsortering.

Frimärkta brev kan bära tre olika spår av PostNords posthantering:

- 1) **PostNords sorteringskod:** en orangefärgad streckkod på kuvertets nederkant.
- 2) **Terminalstämpel:** en makuleringsstämpel som "printas" av en bläckstråleskrivare på kuvertets övre högra hörn.
- 3) **Handstämpel:** Det händer att frimärkta brev, vid en manuell efterkontroll, på brevterminalen förses med en handstämpel. Frimärkta brev kan även handstämplas vid inlämningstillfället på postkontoret eller postombudet. Det gäller t.ex. REK-brev, eller då avsändaren särskilt bett om att det ska framgå vilket datum försändelsen överlämnats till postoperatören. Den absolut vanligaste typen av handstämpel under 2000-talet har varit Normalstämpel 64.

Nedan ett brev som försetts med samtliga av dessa tre avtryck, vilket är relativt ovanligt.

Postgånget brev som både handstämplats och, dagen därpå, terminalstämplats samt försetts med en orangefärgad "Apelsinkod".

Prolog

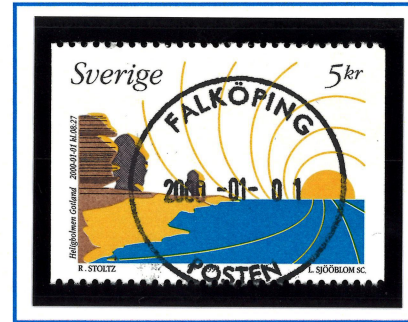
Situationen i slutet av 1990-talet

Gamla stämpeln (Nst 61)

Ø = 24mm

Nya stämpeln (Nst 64)

Ø = 29mm

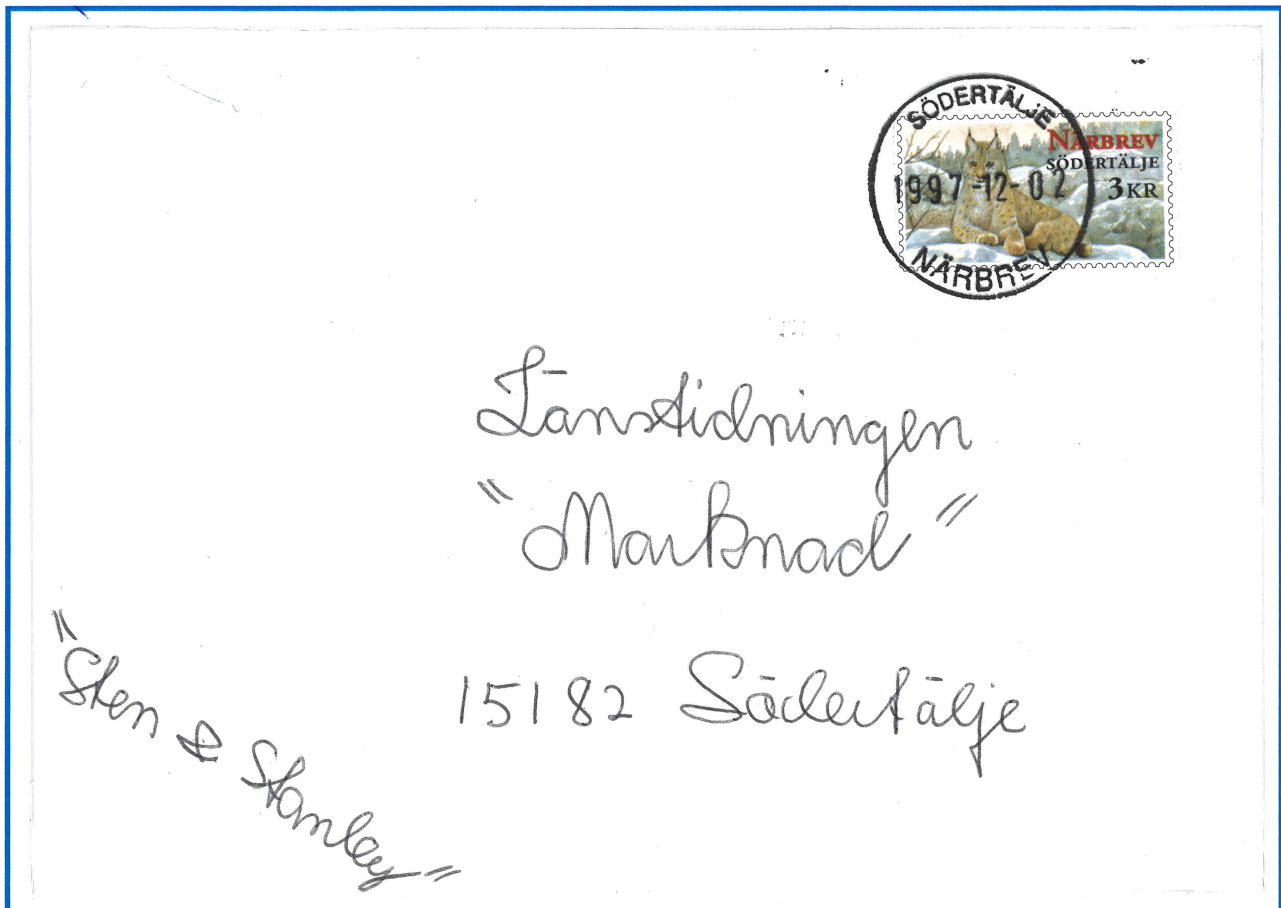
Den datum- och makuleringsstämpel som Posten använde i slutet av 1900-talet (Nst 61) hade sina begränsningar: **årtalet visades endast med de två sista siffrorna** och dessutom förekom att det aktuella datumet angavs såväl ÅÅ-MM-DD som DD-MM-ÅÅ. Detta hade fungerat problemfritt under åren 1932-1999, men efter millennieskiftet skulle det bli omöjligt att avgöra om datumet 01-02-03 avsåg den 3 februari 2001 eller den 1 februari 2003.

Dessutom var stämpeln både **dyr att tillverka och tung att arbeta med**, då den var av metall. En tredje nackdel var att det **inte framgick vem postoperatören var**; en brist som aktualiserades då den svenska postmarknaden avreglerades den 1 januari 1993 och flera olika privata aktörer dök upp – inte minst lokalt – för att konkurrera med statliga Posten.

Dessa privata postoperatörer använde ofta stämplor där stämpelytan var **av gummi i stället för i metall** och där **årtalet angavs med fyra siffror** och stämpeln hade en betydligt större diameter.

Postens lösning på dessa tre problem blev Nst 64: **En gummistämpel i plaststativ, som angav årtalet med fyra siffror och där det även framgick att postoperatören var Posten.**

Exempel på lokalbrev från slutet av 1990-talet förmedlat av privat postoperatör

Översikt

Indelning av Nst 64 i elva huvudgrupper

POSTEN

Nst 64P

Lantbrevbärare

Nst 64LBB

"Klump-stämpel"

Nst 64G

POSTTERMINAL

Nst 64PT

POSTCENTER

Nst 64PC

Svensk Kassaservice

Nst 64SK

Postombud

Nst 64PO

Posten Företagscenter

Nst 64PFc

POSTNORD

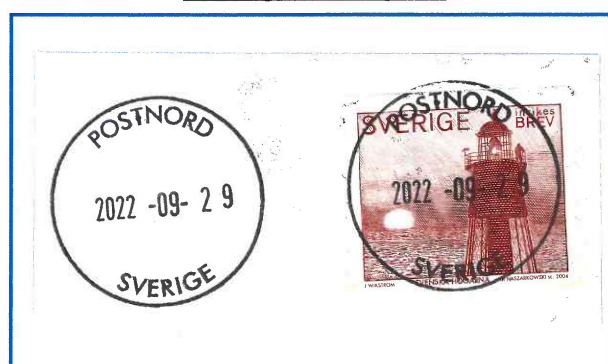
Nst 64PN

Stämpel utan ort

Nst 64PN/(-)

Sverige-stämpeln

Nst 64PN/S

"Early adopters" Avstämplingar under november 1999

Den 28 oktober 1999 utgick ett påbud från Postens Inköpscentral (PIC) till alla postkontor i landet att det nu fanns en helt ny datum- och makuleringsstämpel att beställa.

Beräknad leveranstid uppgavs vara 2 veckor. Det bör betyda att de kontor som beställde de nya stämplarna direkt, bör ha fått dem levererade tidigast i mitten av november.

Några av de tidigaste kända avstämplingarna med Nst 64

Det framgick av beställningsinstruktionen att den nya stämpeln **"har textplatta av gummi"**; att **"datum anges enligt SIS-standard (dvs 1999-11-03)"** och att **"under datum anges alltid POSTEN"**, samt att sifferhjulet består av **"12 årtal, varefter stämpe-
len måste bytas ut"**.

Det betonades att det inte var aktuellt med "något omedelbart generellt utbyte av den nuvarande blå-gula stativstämpeln med textplatta av metall (i vilket datum anges 99.11.03)", men att vid nya beställningar skulle fortsättningsvis den nya stämpeln tillhandahållas.

De första stämplarna bör, som sagts ovan, ha levererats till kontoren i mitten av november. Men det finns ytterst få kända (dvs registrerade i Stämpeldatabasen) avstämplingar med Nst 64 från november 1999. Förutom de två postkontoren KARLSTAD 2 och UDDEVALLA 6, som visas ovan, finns endast ett ytterligare stämpelavtryck från november 1999 registrerat i stämpeldatabasen och det är VIMMERBY LBB 9 1999-11-23.

Förelöpare eller Antedatering?

Avstämplingar före november 1999

Det förekommer några fåtal kända exempel på avstämplingar med den nya stämpeln, som är daterade flera månader före meddelandet sändes ut att stämpeln gick att beställa. En sådan stämpel är LJUNGSBRO LBB 3.

Avstämpling daterad 1999-08-26

LJUNGSBRO LBB 3, 1999-08-26

Frågan är hur man ska se på dessa mycket tidiga avstämplingar; handlar det om så kallade **förelöpare**, det vill säga kan det ha funnits vissa postkontor som fick börja använda de nya stämplarna innan den officiella lanseringen? Eller handlar det som **antedaterade** stämplarna, det vill säga där datumet – medvetet eller av misstag – vridits tillbaka i tiden?

Ovan visas ett av dessa fåtaliga kända exempel på förtida avstämplingar: en makulering daterad 1999-08-26 för LJUNGSBRO LBB 3, det vill säga Lantbrevbärrlinje nummer 3. Stämpelns tillverkningsår är helt klart 1999, men frågan är om den verkligen är levererad redan under sommaren till postkontoret i Ljungsbro.

I stämpeldatabasen finns dessutom en registrerad avstämpling med LJUNGSBRO LBB 3 med datumet 1999-03-11, det vill säga mer än ett halvår innan informationen gått till postkontoren att det fanns en ny handstämpel att beställa.

Det får därför anses vara sannolikt att de tidiga avstämplingarna med denna stämpel är antedateringar. Då återstår frågan om antedateringen är gjord medvetet eller av misstag? Att det är så pass lång tid som fem månader mellan de båda datumen, talar mot att det skulle handla om ett misstag, då ett felaktiga årtal borde ha upptäckts långt tidigare.

Ett nytt millenium gryr

Avstämplingar första veckan i januari 2000

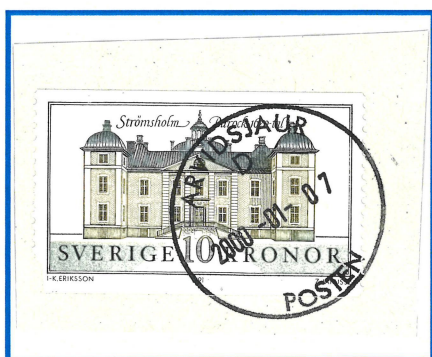
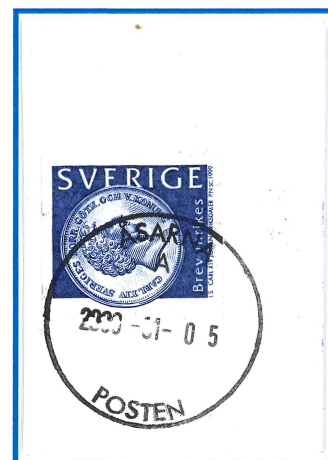
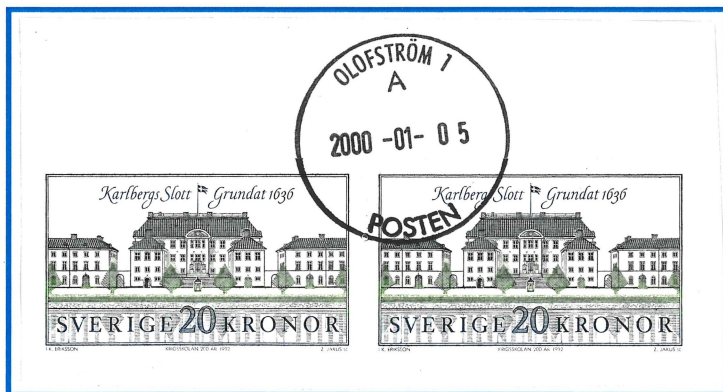

STOCKHOLM CST 2000-01-01

Ytterst få postkontor höll öppet under nyårsdagen 2000. Ovan en avstämpling från det nya millenniets första dag från Postkontoret vid Centralstationen, som var det enda postkontoret i Stockholm som hade öppet den 1 januari 2000.

Från de **två första veckorna efter millennieskiftet** finns betydligt fler postkontor med första kända avstämpling med Nst 64 än från de **två månaderna före millennieskiftet**.

Man kan därför anta att många postkontor medvetet valde att genomföra övergången till den nya stämpeln just vid millennieskiftet i början av januari 2000.

De första leveranserna

Med en diameter på 29 mm

2000-01-07

Ø = 29mm

Standardmåttan på ett stämpelavtryck med en Nst 64 är en diameter på 28 mm. Det vill säga det är det mått som avtrycken har från en Nst 64-stämpel som inte påverkats av förslitning eller annan yttre påverkan.

En intressant iakttagelse är dock att de första leveranserna av Nst 64 hade en något större diameter; samtliga stämpelavtryck från 1999 och 2000 har nämligen diametern 29 mm!

2001-12-31

Ø = 28mm

2019-07-08

Ø = 28mm

Stämplor för speciellt ändamål

Nst 64P-VÄRDE, Nst 64P-UTD, Nst 64P-DIR INL

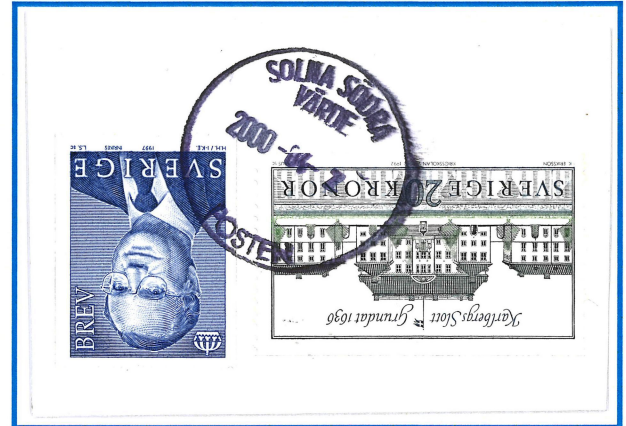
Värdepost – Nst 64P-VÄRDE

2000-01-01

Ø = 29mm

2000-04-02

Ø = 29mm

Utdelning – Nst 64P-UTD

2003-11-10

Ø = 29mm

2003-10-06

Ø = 29mm

Direktinlämning – Nst 64P-DIR INL

2004-01-30

Ø = 29mm

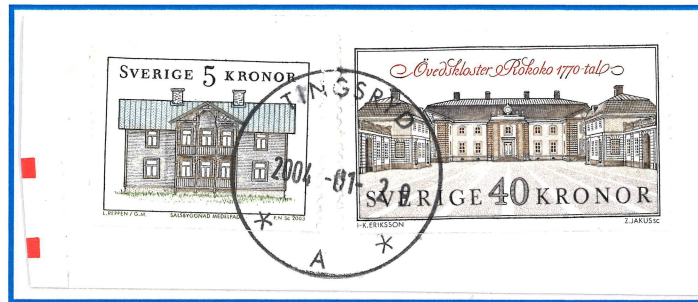
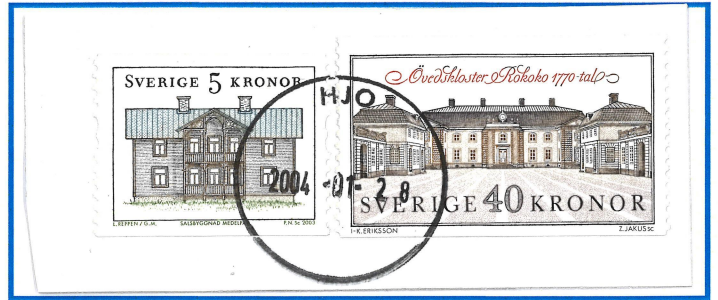
2005-10-21

Ø = 28mm

Nst 64 endast ortnamn

Nst 64 (P) (2003 – 2004)

En utav innovationerna med den nya stämpeln Nst 64 var att postoperatörens namn tydligt framgick i stämpeln. Dock förekom under perioden 2003 – 2004 på en del orter stämplarna som endast bestod av ortens namn. Tidsmässigt infaller detta när verksamheten på postkontoren delas upp i Postcenter resp. Sv. Kassaservice. En förklaring till stämplarna som saknar POSTEN, POSTCENTER eller Sv. Kassaservice kan då vara att stämpeln kunde användas inom postkontorets båda olika verksamhetsgrenar.

REK-brev i 2:a viktklassen avstämplat i ÖSTHAMMAR 2001-04-24 med Nst 64 utan "POSTEN"

Portotaxa:

Inrikes REK-brev i 2:a viktklassen (1.3. 1997– 31.5. 2001) **40 Kronor**

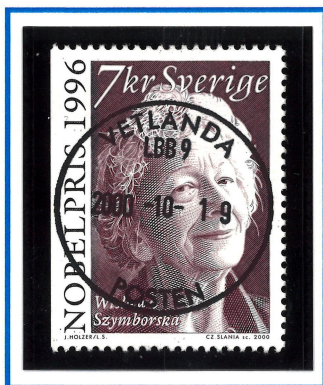
Frankerat med:

30 Kr Berguv (F #1582a), 10 Kr Strömsholm (F #1701)

40 Kronor = Korrekt frankerat

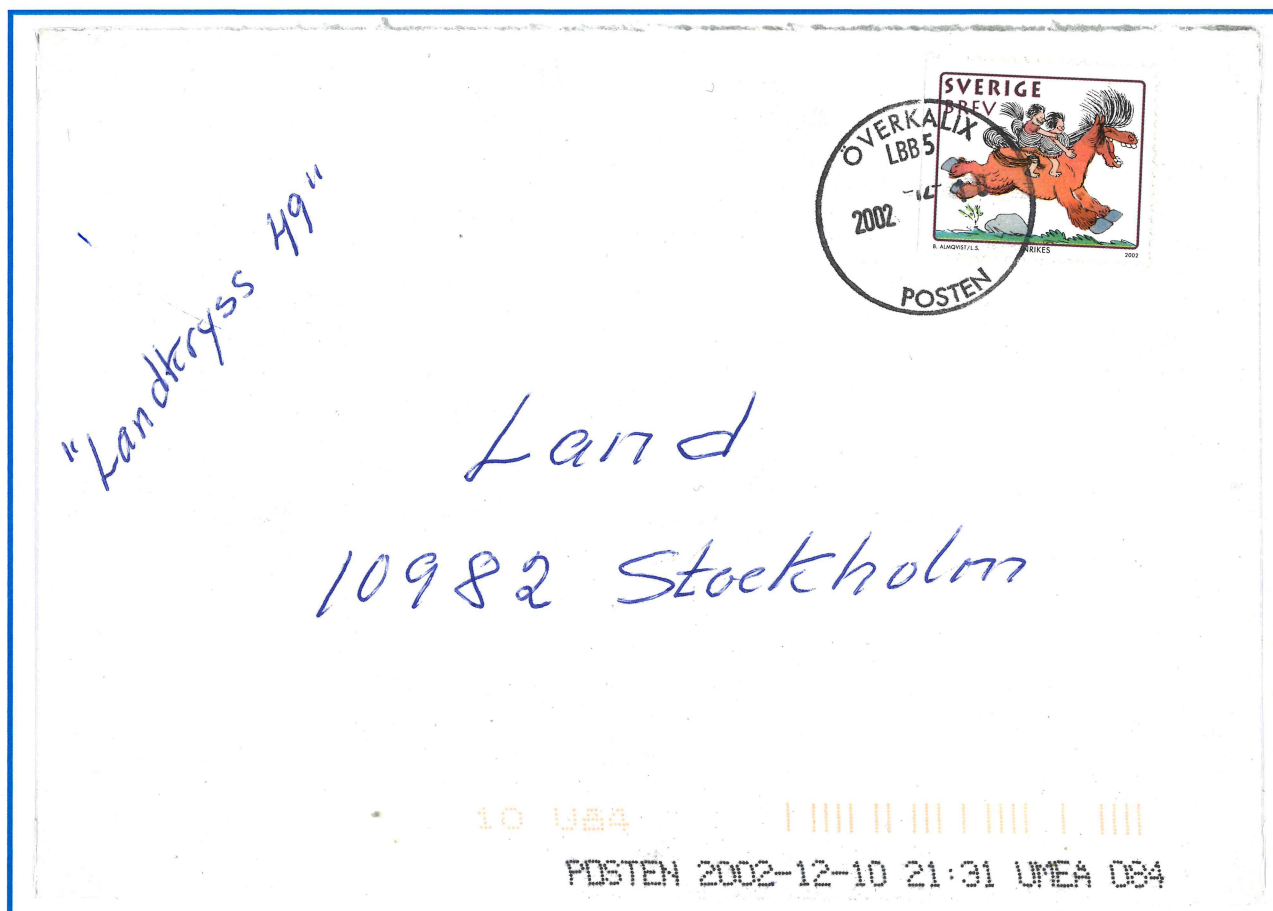
Lantbrevbärare

Nst 64LBB (1999–2019)

Vid millennieskiftet fanns runt om i Sverige nära 2 600 lantbrevbärrlinjer. Även dessa fick den nya datum- och makuleringsstämpeln, där det övre inre fältet försågs med littera "LBB". Om det fanns flera lantbrevbärrlinjer som utgick från samma postkontor, angavs även lantbrevbärrlinjens nummer i stämpelns övre inre fält.

Inrikes brev avstämplat 2002-12-10 med Nst 64LLB: ÖVERKALIX - LBB 5, och som därefter samma dag försetts med orange sorteringskod vid PT i Umeå.

Portotaxa:

Inrikes brev (<20 g) (1.4. 2001– 31.12. 2002)

5 Kronor

Singelfrankerat med:

Valörlöst frimärke för inrikes brev (Facit #2283)

5 Kronor = Korrekt frankerat

Lantbrevbärare

Nst 64LBB (1999–2019)

Lantbrevbärarstämplar användes inte i särskilt stor utsträckning för makulering av frimärkta försändelser, då huvudprincipen var att brev skulle stämplas på postterminalen i samband med den automatiska brevsorteringen.

Därför förekommer endast mycket sparsamt bevarade försändelser som stämplats med Nst 64LBB. En brevtjänst som dock enligt instruktionerna skulle stämplas direkt vid inlämningen var rekommenderade försändelser.

Nedan visas ett sådant REK-brev, inlämnat av en avsändare i den lilla orten Bograngen i Värmland, och som stämplats med LBB-stämpeln för lantbrevbärrlinje 2 vid Sysselebacks postkontor. Dessutom har brevet en intressant frankering, där valörlösa julfrimärken kommit till användning. Efter julperioden hade dessa märken ett frankeringsvärde som motsvarade det aktuella portot för inrikes brev i första viktklassen, minskat med 1 krona.

REK-brev avstämplat 2003-01-07 med Nst 64LBB: SYSSLEBÄCK - LBB 2

Portotaxa:

Inrikes REK-brev (<20 g) (1.1. 2003– 31.12. 2005) **45 Kronor**

Frankerat med valörlösa julfrimärken

10 x julfrimärke (5,50–1 kr= 4,50) (Facit #2340-43) **45 Kronor = Korrekt frankerat**

Lantbrevbärare

Nst 64LBB (1999 – 2019)

2017-04-21

2019-09-10

Ännu 2008 fanns 2 500 lantbrevbärarlinjer i Sverige, men under de efterföljande åren drogs allt fler av dessa linjer in.

Avstämplingar med Nst 64LBB under 2010-talet förekommer därför mycket sparsamt.

TÄRNABY LBB – ovan visas en avstämpling från 2019-09-10 – kan vara den sista lantbrevbärarstämpeln som var i bruk i Sverige.

Vykort till Finland avstämplat på Sandhamn med Värmdö Lantbrevbärarstämpel

Runmarö kapell (1973)
Värmdö kommun
Gösta Udden

Runmarö, 1.2.2013

Redan under slutet av 1900-talet fanns planer på att bygga ett kapell på Runmarö. Efter en donation 1947 bildade Runmarö kyrklystningsnämnd. 1958 invigdes kyrkan. Gården med lantstuga och kyrkbygge. Kapellet uppfördes av furu. Kyrkstumpens kvar har ett stort friskt naturskåp som får vara allra bäst.

Jan Linderöth
Dapnersgatan 13B14
FIN 00100 Helsingfors

Portotaxa:

Utrikes brev (<20 g) till Europa (1.1. 2009–31.3. 2014)

12 Kronor

Singelfrankerat med

Drottning Silvia (Facit #2769)

12 Kronor = Korrekt

"Klump-stämpel"

Nst 64G (2000 -)

Korrekt stämpel med datum enligt SIS-standard

Den särskilda stämpeln för "oregelbundna försändelser (klump)" hade "utbytbara datum- och årsstilar av gummi", dvs inte som övriga Nst 64-stämplat omställningsbara sifferhjul. Det aktuella datumet monterades således manuellt med tre separata datumblock för dag, månad och år. Enligt instruktionen skulle datumet anges enligt SIS-standard, dvs ÅÅÅÅ-MM-DD.

Men som framgår av nedanstående avstämplingar lyckades man inte alltid sätta in blocken i rätt ordning, utan här har årtalet hamnat sist.

Årtalet sist – datum ej enligt SIS-standard

POSTTERMINAL

Nst 64PT (2004 —)

När det Nya Brevnätet introducerades i april 1996 utgjordes naven i brevnätet av 13 regionala brevterminaler. 2005 hade antalet brevterminaler minskat något till 11 stycken.

Ovan visas del av ett brev som terminalstämplat vid postterminalen ROSERSBERG 2023-08-07 och som vid en efterkontroll dagen därpå handstämplat med en Nst 64PT 2023-08-08.

Som framgår nedan stod det inte "POSTERMINAL" på Malmö-stämplén, utan "POSTTERMINALEN"

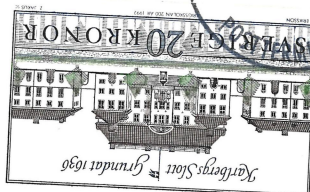
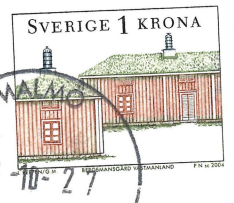
Frankerad "Eftertaxerings-kupong", avstämplad med Nst 64PT vid Malmö Postcentral.

Klipp här

Eftertaxering
Löpnummer:
581542

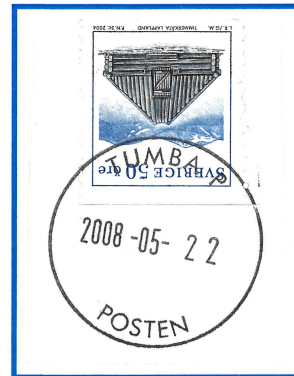
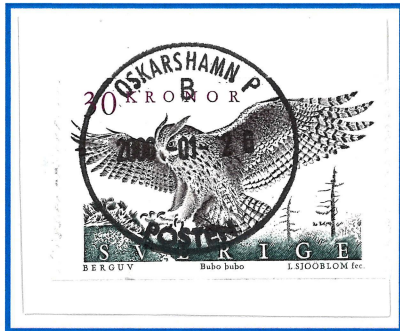
Plats
29,50

Posten AB
Företagscenter Karlshamn
Nymöllevägen 7
374 00 Karlshamn

POSTTERMINAL

Lokala "Postterminaler": Ortnamn följt av P

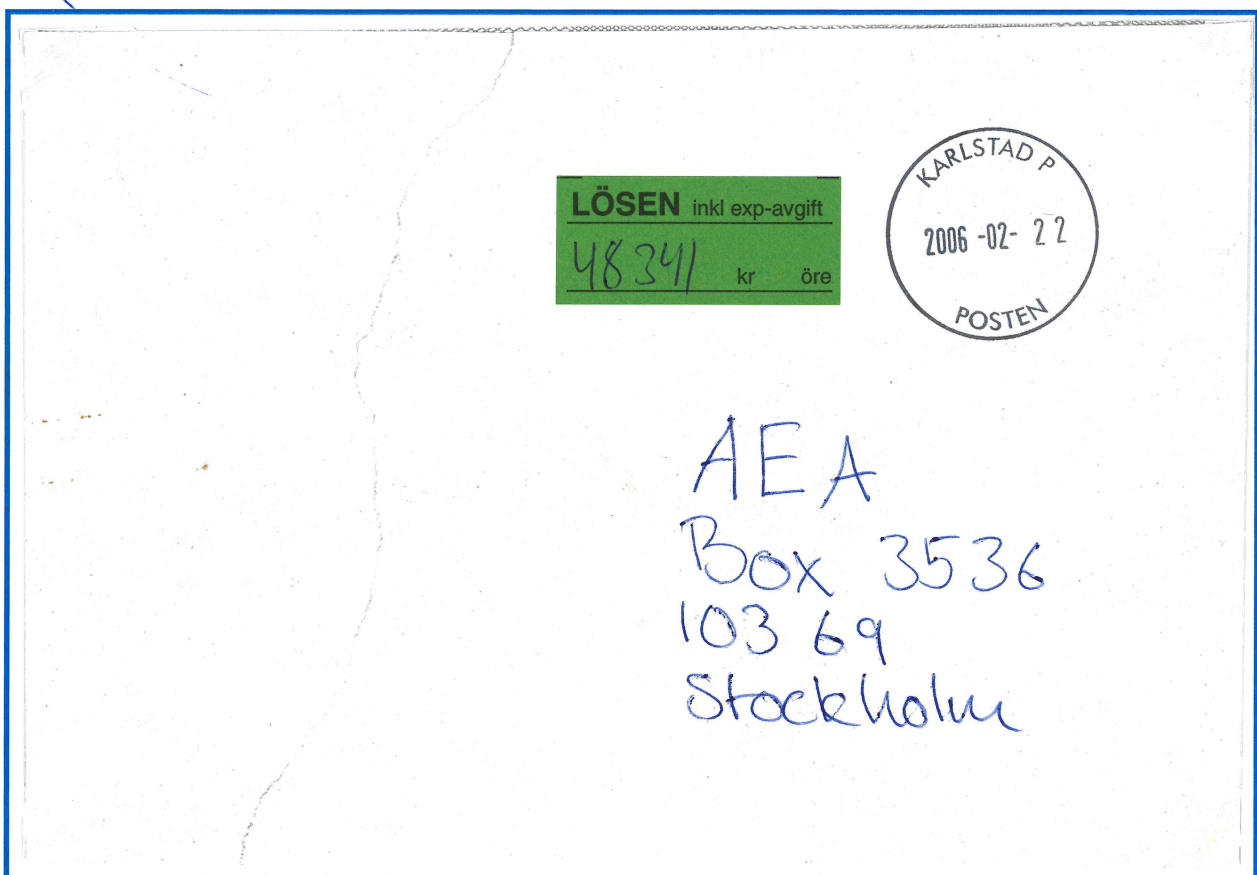

I mitten av 1990-talet fanns i Sverige 56 lokala Postterminaler. Dessa var belägna vid det kontor som fungerade som huvudpostkontor för ett område som omfattade ett par kommuner. Dessa postterminaler vid huvudpostkontoren hade ofta en Nst 61-stämpel med bokstaven P efter ortnamnet.

När det Nya brevnätet infördes våren 1996 ersattes dock dessa 56 lokala postterminaler med 13 betydligt större regionala postterminaler. Trots detta kom en del av de gamla lokala postterminalerna, när de övergick till den nya handstämplens Nst 64, att fortsatt ha ett "P" efter ortnamnet. Ovan visas två exempel på detta: OSKARSHAMN P och TUMBA P.

Nedanstående dokument stämplat KARLSTAD P från 2006 är dock avstämplat på en "riktig" Regional Postterminal. Karlstad var under perioden 1996–2013 Regional Postterminal i det Nya brevnätet. Postterminalen i Karlstad stängdes, liksom terminalen i Västerås, då den nya Postterminalen i Hallsberg togs i bruk i september 2013.

Eftertaxering: Lösen 48 341:-, avstämplat KARLSTAD P.

POSTCENTER

Nst 64PC (2002 - 2019)

Posten genomförde under 2002 en stor organisationsförändring. Postens nya servicenät innebar att verksamheten delades upp på olika ben.

Företagskunder betjänades av 430 Postcenter som drevs i postens egen regi, medan privatkunderna i första hand hänvisades till de 2 800 serviceställena hos Postombuden ("Post i butik"). Postens kassaservice förlades till dotterbolaget Svensk Kassaservice.

Postkontorens kunde nu beställa nya handstämplat där postoperatörens varumärke ändrades från POSTEN till POSTCENTER (Nst 64PC). De flesta postkontor synes dock inte ha gjort någon sådan beställning, utan fortsatte även efter 2002 att använda den ursprungliga stämpeln med namnet "POSTEN".

De tidigaste avstämplingarna med Nst 64PC är från våren/sommaren 2002.

Nedan visas två tidiga avstämplingar med Nst 64PC, från den 2 augusti 2002, som båda är lite speciella. ESKILSTUNA 14 är den enda kända Nst 64PC som behållit den gamla kontorsbeteckningen (dvs kontor Nr 14). STALLARHOLMEN vid Mälaren var aldrig något Postcenter utan ett serviceställe i den lokala Konsumbutiken. Denna stämpel är sålides en felbeställning och var endast i bruk under en kort period.

Vallby kyrka (1100-talet)
Eskilstuna kommun

Smedjan
Kyrka av
löst sten, f
redige und
försäjs med vapenhus och sekur-
stia c:q 1500.

Toresunds kyrka (1100-talets slut)
Strängnäs kommun

Under 1970-talet förtämlades
kyrkan med öster och försäjs
med vapenhus och ett sidokapellet
i söder.

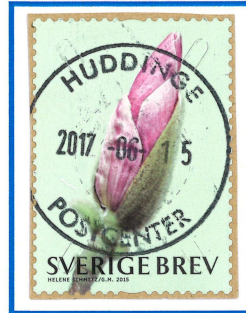
Stallarholmen, 28.2002

Jan Linderoth
Sjöbjörnsvägen 35, III
11767 Stockholm

POSTCENTER

Nst 64PC (2002 - 2019)

2017-06-15

Avstämplingar med Nst 64PC upphör nästan helt i slutet av 2006. Detta till följd av att Posten då förtydligar sitt erbjudande på de kontor man driver i egen regi, till att än mer fokusera på företagskunder. Namnet ändras därför från "Postcenter" till "Posten Företagscenter". Nst 64PC ersätts då av nya stämplor med texten "Posten Företagscenter" (Nst 64PFc).

Avstämplingar med Nst 64PC under 2010-talet förekommer därför mycket sparsamt.

Här dock två exempel på sena avstämplingar: Solna Business Park från 2014-08-19 samt Huddinge 2017-06-15. Huddinge var det sista kända postkontoret att använda en Nst 64PC.

Gården Stenbröttet (1771)
Solna. Karolinska institutet

Gården består av två äldre
byggnader på Karolinska institu-
tets område. Stenbröttet var us-
sprungligen torp under Karlborgs
slott. Mangårdsbyggnaden byggdes
på initiativ av baren Jakob
Gasse. De gamla byggnaderna
har återeröts i KIS område och
kallas nu Gemenskapen.

Solna, 19.8.2014

Jan Linderöth
Dagmarsgatan 13 B 14
FIN 00100 Helsingfors

Svensk Kassaservice

Nst 64SK (2002 – 2008)

Posten fick 2001 uppdraget av staten att i hela landet tillhandahålla en kassaservice åt allmänheten. Posten fullgjorde detta uppdrag under åren 2002 - 2008 genom dotterbolaget Svensk Kassaservice.

En variant av handstämpel Nst 64 togs fram för varje Kassaservicekontor, att användas för datumstämpling vid utförande av kassatjänster.

Då det aldrig var meningen att Svensk Kassaservice skulle hantera brev och försändelser, är antalet avstämplade frimärkta försändelser med Nst 64SK mycket sparsamt förekommande. Man kan på goda grunder misstänka att de flesta av de avstämplingar som trots allt finns bevarade, var "orderstämplade" av filatelister.

Här visas dock ett äkta postgånget "bruksbrev", som avstämplats vid Svenska Kassaservice i Nykvarn under de för postkontoren så hektiska dagarna mellan jul och nyår.

REK-brev avstämplat vid Svensk Kassaservice NYKVARN 2002-12-27

Portotaxa:

Inrikes REK-brev (<20 g) (1.6. 2001— 31.12. 2002) **40 Kronor**

Singelfrankerat med:

40 Kronor "Övedskloster" (Facit #1646)

40 Kronor = Korrekt frankerat

Svensk Kassaservice

Nst 64SK (2002 – 2008)

Svensk Kassaservice startade sin verksamhet under 2002. Den tidigaste registrerade avstämplingen är från den 3 juli 2002 och visas nedan.

Den 14 juni 2007 tog Riksdagen beslutet att lägga ned Svensk Kassaservice. Då fanns verksamheten på 525 platser i Sverige. Den 1 juli 2008 inledde Posten avvecklingen av Svensk Kassaservice och den 30 november 2008 stängde de sista 39 serviceställena.

Den sista avstämpling med en Nst 64SK som finns registrerade i Stämpeldatabasen är från den 14 juli 2008 och visas nedan.

Första och sista kända avstämplingar vid Svensk Kassaservice: JÄRFÄLLA 2002-07-03 och FÄRÖSUND 2008-07-14

Postombud ("Post i butik")

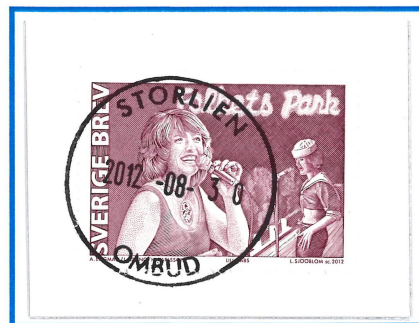
Nst 64PO (2003 -)

Nst 64PO

VAXHOLM / VIVO

Nst 64PO

STORLIEN / OMBUD

Det nya servicenät, som introducerades 2002, innebar att Posten erbjöd privatpersoner brev- och pakettjänster på 1 800 serviceställen hos Postens partners, så kallade Postombud ("Post i butik")

När dessa lokala matbutiker och tobaksaffärer beställde nya datumstämplat hände det att man i stället för POSTEN skrev in butikens namn i beställningsformuläret, vilket avstämplingen från VAXHOLM / VIVO är ett tidigt exempel på.

Mot slutet av 2010-talet tycks Postnord ha "rensat upp" i den vilda floran av ombudsstämplat och under 2020-talet är det mycket ovanligt att se något butiksnamn ingå i en stämpel. Avstämplingen POSTNORD / ÅHLENS 2022-05-30 och SLAGNÄS LANTHANDEL 2023-01-19 (där dessutom dagens nummer blivit omkastade) är sällsynta undantag.

Slagnäs Lanthandel

Åhléns

Posten Företagscenter

Nst 64PFc (2006 -)

Nst 64PFc – Standardutförande

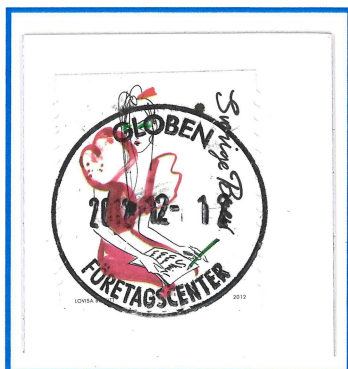

I syfte att förtydliga för allmänheten om inriktningen på den verksamhet Posten bedrev i egen regi på de gamla postkontoren, genomfördes 2006 ett namnbyte på Postens då cirka 400 kontor som i huvudsak betjänade företagskunder: från "Postcenter" till "Posten Företagscenter".

AVESTA 2006-01-31 är exempel på tidig avstämpling med en Nst 64PFc.

Som framgår av ovanstående avstämpling från DANDERYD 2022, var stämpeltypen i bruk ännu 15 år senare.

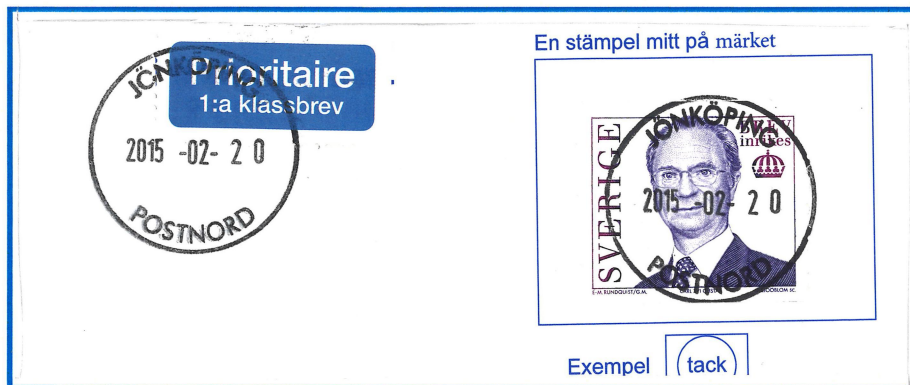
Varianter av Nst 64PFc

POSTNORD

Nst 64PN (2015 -)

En av de tidigaste avstämplingarna med Nst 64PN

Den 24 juni 2009 gick den svenska Posten samman med Post Danmark.

Koncernen bytte 2011 namn från Posten Norden till Postnord.

I Sverige skulle det dock dröja till 2015 innan det nya namnet började användas i handstäm-
peln Nst 64.

Nst 64PN kan delas in i två undergrupper: **Nst 64PN** med POSTNORD i stämpelns nedre del,
samt **Nst 64PN/** med POSTNORD i stämpelns övre del.

Inrikes brev avstämplat 2022-05-30 med en Nst64PN/

POSTNORD – sine loco (utan ort)

Nst 64PN/(-) (2020 –)

Mot slutet av 2010-talet började Postnord att rensa upp i den vilda floran av varianter av legender de handstämplor som användes av postombuden ("Post i butik"). Butikernas möjligheter att själva bestämma vad som skulle stå i stämpeln tycktes upphöra. Istället försågs de privata postombuden med en helt ny variant av Nst64PN/ - nämligen en stämpel helt utan ort eller butiksnamn.

Denna stämpel – POSTNORD sine loco (utan ort) – som just kännetecknas av att den saknar ortnamn, kan ges beteckningen: **Nst 64PN/(-)**.

Inrikes brev avstämplat på okänd ort 2021-07-20

Portotaxa:

Inrikes brev (<20 g) (1.1. 2021– 31.12. 2021) **12 Kronor**

Blandfrankerat med:

Div. äldre frimärken från 1969 – 1983

12 Kronor = Korrekt frankerat

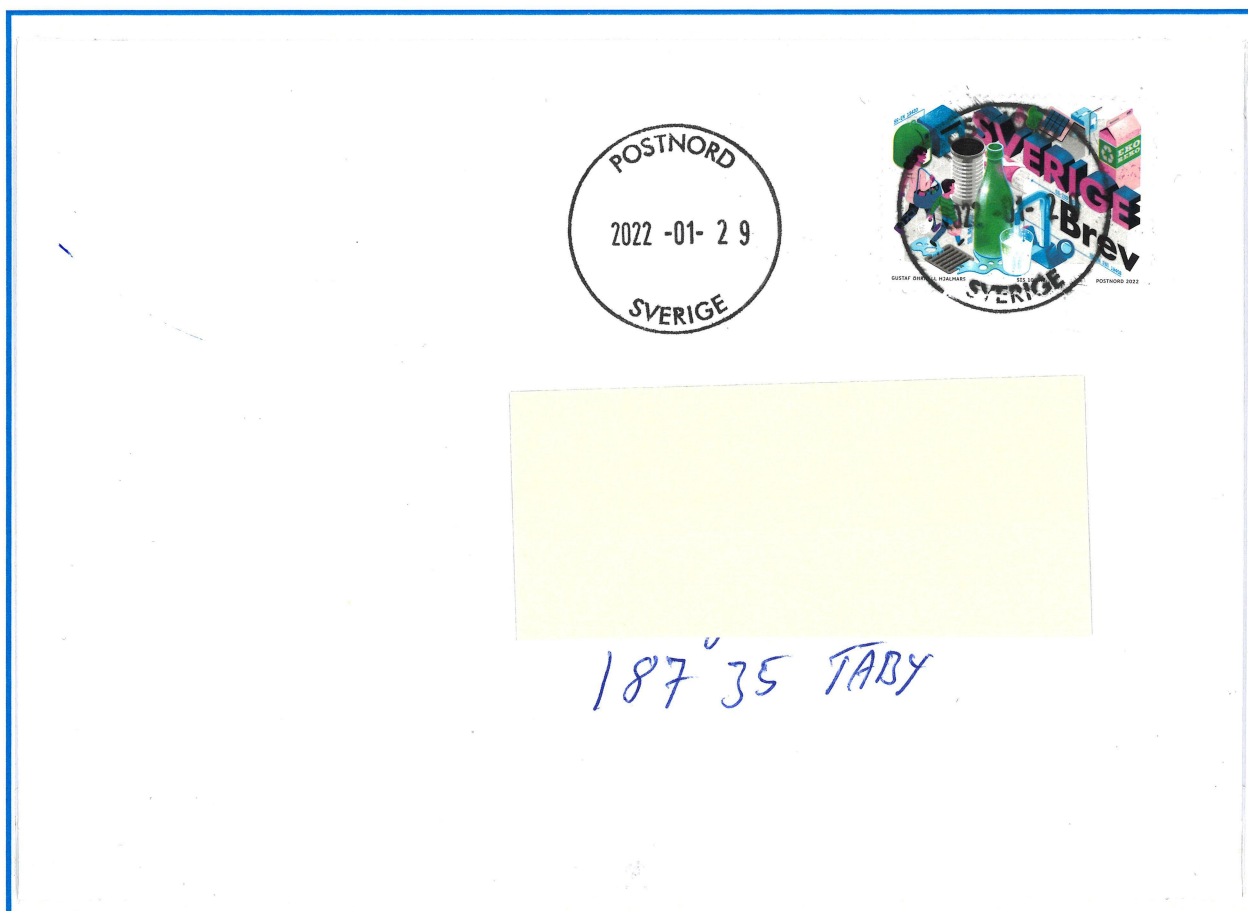
Någonstans i Sverige

Nst 64PN/S (2022 -)

Den allmänna handstämpel utan något ortnamn som Postnord tog fram till postombuden runt om i landet var kanske lite väl generell. Då Postnord bedrev verksamhet i flera nordiska länder insåg man efter något år att den generella postombudsstämpeln åtminstone borde ange i vilket land försändelsen avstämplats.

Därför tog man fram en variant av Nst 64 med namnet SVERIGE nertill i stämpeln. Denna stämpel kan ges beteckningen: **Nst 64PN/S**.

Inrikes brev avstämplat "Någonstans i Sverige" 2022-01-29

Portotaxa:

Inrikes brev (<20 g) (1.1. 2022— 31.12. 2022) **13 Kronor**

Singelfrankerat med:

SIS 100 år

13 Kronor = Korrekt frankerat